

Tematy i zagadnienia WOS zakres rozszerzony semestr szósty (klasa III)

1. Integracja europejska po II wojnie światowej

- idea zjednoczeniowa w historii Europy
- Paneuropa
- droga ku współczesnej integracji
- plan Marshalla
- koncepcje integracji
- początek procesu integracji – powstanie EWWiS
- ojcowie założyciele zjednoczonej Europy
- pogłębianie integracji – EWG i Euratom
- poszerzanie integracji
- traktat z Maastricht
- rozszerzenie UE
- Rada Europy i OBWE a integracja europejska

2. Jak funkcjonuje Unia Europejska?

- traktaty europejskie
- zasady ustrojowe UE
- Parlament Europejski
- Rada Europejska
- Rada Unii Europejskiej
- Komisja Europejska
- Trybunał Sprawiedliwości UE
- Trybunał Obrachunkowy UE
- Europejski Bank Centralny
- organy doradcze UE
- Unia Gospodarcza i Walutowa
- polityka regionalna (spójności)
- proces legislacyjny w UE
- budżet roczny UE

3. Europa wśród światowych mocarstw

- specyfika Unii Europejskiej
- fiasko Konstytucji dla Europy
- społeczeństwo europejskie
- koncepcja europeizacji horyzontalnej
- Europa a świat w XX w.
- Unia Europejska w epoce globalnych przemian

4. Polska polityka zagraniczna

- istota polityki zagranicznej
- racja stanu
- cele polityki zagranicznej
- metody i środki realizacji polityki zagranicznej
- dyplomacja
- uwarunkowania polityki zagranicznej
- zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania polskiej polityki zagranicznej
- cele i działania polityki zagranicznej III RP
- budowanie nowych relacji ze Wschodem i Zachodem
- najważniejsze struktury regionalne z udziałem Polski
- starania o włączenie do struktur euroatlantyckich
- europeizacja polityki zagranicznej
- relacje Polski z sąsiadami
- relacje dwustronne RP

5. Polska w Unii Europejskiej

- droga Polski do Unii Europejskiej
- ratyfikacja traktatu akcesyjnego
- następstwa akcesji

- europejski rynek wewnętrzny
- zasady przekraczania granic przez polskich obywateli (strefa Schengen)
- obywatelstwo unijne
- Urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich
- wnoszenie skarg do ERPO
- fundusze europejskie
- wsparcie ze środków unijnych dla instytucji i osób indywidualnych
- nauka za granicą
- praca w UE
- Europass

Dział III. PRAWA CZŁOWIEKA

1. Czym są prawa człowieka?

- charakter i funkcje praw człowieka
- idea i geneza praw człowieka
- generacje praw człowieka
- uniwersalizm praw człowieka
- stan przestrzegania praw człowieka na świecie
- przyczyny naruszania praw i wolności w różnych państwach

2. Światowy i europejski system ochrony praw człowieka

- międzynarodowy system ochrony praw człowieka
- Powszechna deklaracja praw człowieka i Pakty praw człowieka
- organy pomocnicze ONZ do spraw ochrony praw człowieka
- Międzynarodowy Trybunał Karny w Hadze
- systemy ochrony praw człowieka w Europie
- Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu
- postępowanie przed ETPC

- Urząd Komisarza Praw Człowieka Rady Europy
- system ochrony praw człowieka w obrębie Unii Europejskiej
- Karta praw podstawowych UE
- OBWE a prawa człowieka
- działania wybranych organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka

3. Ochrona praw człowieka w Polsce

- wolności oraz prawa człowieka i obywatela w Konstytucji RP
- warunki ograniczenia praw i wolności
- środki ochrony praw człowieka w Polsce
- skarga konstytucyjna
- Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich i jego działalność
- Rzecznik Praw Dziecka
- prawa socjalne
- prawa człowieka w Polsce – opinia międzynarodowa
- przestrzeganie praw mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych